

אגרת הרמב"ן

שמע בני מוסר אביך. ואל תטש תורת אמה: תתנהג תמיד לדבר כל דבריה בנחת, לכל אדם ובכל עת, ובזה תנצל מן הפעס שהיא מדה רעה להחטיא בני אדם. וכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה: כל הכועס כל מיני גהינם שולטים בו, שנאמר: והסר פעס מלבה, והעבר רעה מבשרה. ואין רעה אלא גהינם, שנאמר: וגם רשע ליום רעה. וכאשר תנצל מן הפעס תעלה על לבך מדת הענוה שהיא מדה טובה מכל המדות טובות, שנאמר: עקב ענוה יראת ה'. ובעבור הענוה תעלה על לבך מדת היראה, כי תתן אל לבך תמיד: מאין באת, ולאן אתה הולך, ושאתה רמה ותולעה בחייה ואף פי במוותה, ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון, לפני מלך הכבוד, שנאמר: "הנה השמים ושמי השמים לא יכללוך, אף פי לבות בני אדם". ונאמר: "הלא את השמים ואת הארץ אני מלא נאים ה'". וכאשר תחשב את כל אלה, תירא מבוראך ותשמר מן החטא, ובמדות האלה תהיה שמח בחלקך. וכאשר תתנהג במדת הענוה להתבושש מכל אדם ולפחד ממנו ומן החטא, אז תשרה עליך רוח השכינה וזיו כבודה, וחי עולם הבא.

ועתה בני, דע וראה, כי המתנאה בלבבו על הבריות, מורד הוא במלכות שמים, כי מתפאר הוא בלבבו ומלכות שמים, שנאמר: "ה' מלך גאות לבש".

ובמה יתנאה לב האדם? אם בעשר ה' מוריש ומעשיר. ואם בכבוד, הלא לאלקים הוא, שנאמר: "והעשיר והכבוד מלפניך", ואין מתפאר בכבוד קונו? ואם מתפאר בחכמה, מסיר שפה לנאמנים. וטעם זקנים יקח: נמצא, הכל שוה לפני המקום, כי באפוף משפיל גאים וברצונו מגביה שפלים, לכן תשפיל עצמך וינשאך המקום.

על כן אפשר לך איה תתנהג במדת הענוה ללכת בה תמיד: כל דבריה יהיו בנחת, וראשך כפוף, ועיניך ביטוי למטה לארץ ולבה למעלה, ואל תביט בפני אדם בדברך עמו, וכל אדם יהיה גדול ממך בעיניך, ואם חכם או עשיר הוא-עליך לכבודו, ואם רש הוא ואתה עשיר או חכם ממנו-חשב בלבך פי אתה חיב ממנו והוא זכאי ממך, שאם הוא חוטא, הוא שגג ואתה מזיד. בכל דבריה ומעשייה ומחשבותיה ובכל עת, חשב בלבך כאלו אתה עומד לפני הקדוש ברוך הוא ושכינתו עליך, פי כבודו מלא עולם. ודבריה יהיו באימה וביראה פעבד לפני רבו, ותתביש מכל אדם, ואם יקראך איש אל תענהו בקול רם רק בנחת, כעומד לפני רבו. והיו זהיר לקרות בתורה תמיד אשר תוכל לקימה, וכאשר תקום מן הספר, תחפש באשר למדת אם יש בו דבר אשר תוכל לקימו, ותפשפש במעשיה בבוקר ובערב, ובזה יהיו כל ימיה בתשובה. והסר כל דברי העולם מלבה בעת התפילה, והפן לבך לפני המקום ברוך הוא, וטהר רעיוניך, וחשב הדבור קדם שתוציאנו מפיך, וכן תעשה כל ימי חיי הבלב בכל דבר ודבר ולא תחטא. ובזה יהיו דבריה ומעשייה ומחשבותיה ישרים, ותפלתה תהיה זכה וברה ונקיה ומקוננת ומקבלת לפני המקום ברוך הוא, שנאמר: "תכין לבם תקשיב אזנך".

תקרא האגרת הזאת פעם אחת בשבוע ולא תפחות, לקימה וללכת בה תמיד אחר ה' יתברך, למען תצליח בכל דרכיה ותזכה לעולם הבא הצפון לצדיקים. ובכל יום שתקראנה יענוה מן השמים כאשר יעלה על לבך לשאול עד עולם, אמן סלה:

~שבת גיבוש ישיבת גבעת אולגה~